

WINDENERGIEPROJECT ERPE-MERE E40

In opdracht van: Aspiravi

Datum: 14-11-2024

COLOFON

Dit document is uitgevoerd door Studio BNL in opdracht van Aspiravi.

Aan deze opdracht werkten mee:

Ir. Thierry Goossens
Ir. Roel Meertens
Ir. Wouter Hagers

14 november 2024

OPGAVE

Het plan betreft de plaatsing van **één windturbine** door Aspiravi aan de noordzijde van de E40 in Erpe-Mere, gelegen in een **Landschappelijk Waardevol Agrarisch Gebied (LWAG)**.

1. Beleid

DUURZAME WINDENERGIE VLAAMS BELEID

Het afwegingskader en de randvoorwaarden voor de inplanting van windturbines, zijn voor de vergunningverlenende overheid vastgelegd in de omzendbrief OMG/2024/1, een lichte aanpassing van OMG/2023/1.

Deze pleit ervoor de **beschikbare ruimte in een projectzone optimaal te benutten** voor hernieuwbare energie. Daarnaast geldt een drietrapsladder voor de ruimtelijke uitgangspunten, in afnemende volgorde van belang:

- **Trap 1: Plaatsing van windturbines binnen het bestaande ruimtebeslag;** o.a. in havengebieden en bedrijventerreinen.
- **Trap 2: Bundeling aan grote infrastructuren;** koppeling aan bestaande windturbines en langs grootschalige infrastructuur.

- **Trap 3: Plaatsing in de open ruimte** is alleen mogelijk in **clusters van minimaal 20 MW** en met landschappelijke inpassing als aandachtspunt.

Energetische optimalisatie blijft centraal staan, daarbij dient o.a. rekening te worden gehouden met productie, repowering (in de toekomst) van bestaande windturbines en samenwerking tussen ontwikkelaars om tot een optimale invulling van de projectzone te komen.

In de lokalisatienota wordt aangegeven hoe het project de betreffende projectzone maximaal benut, rekening houdend met de ruimtelijke en landschappelijke mogelijkheden, met de technische randvoorwaarden en de milieuvorwaarden. Hiermee wordt aangetoond dat de projectzone optimaal wordt ingevuld.

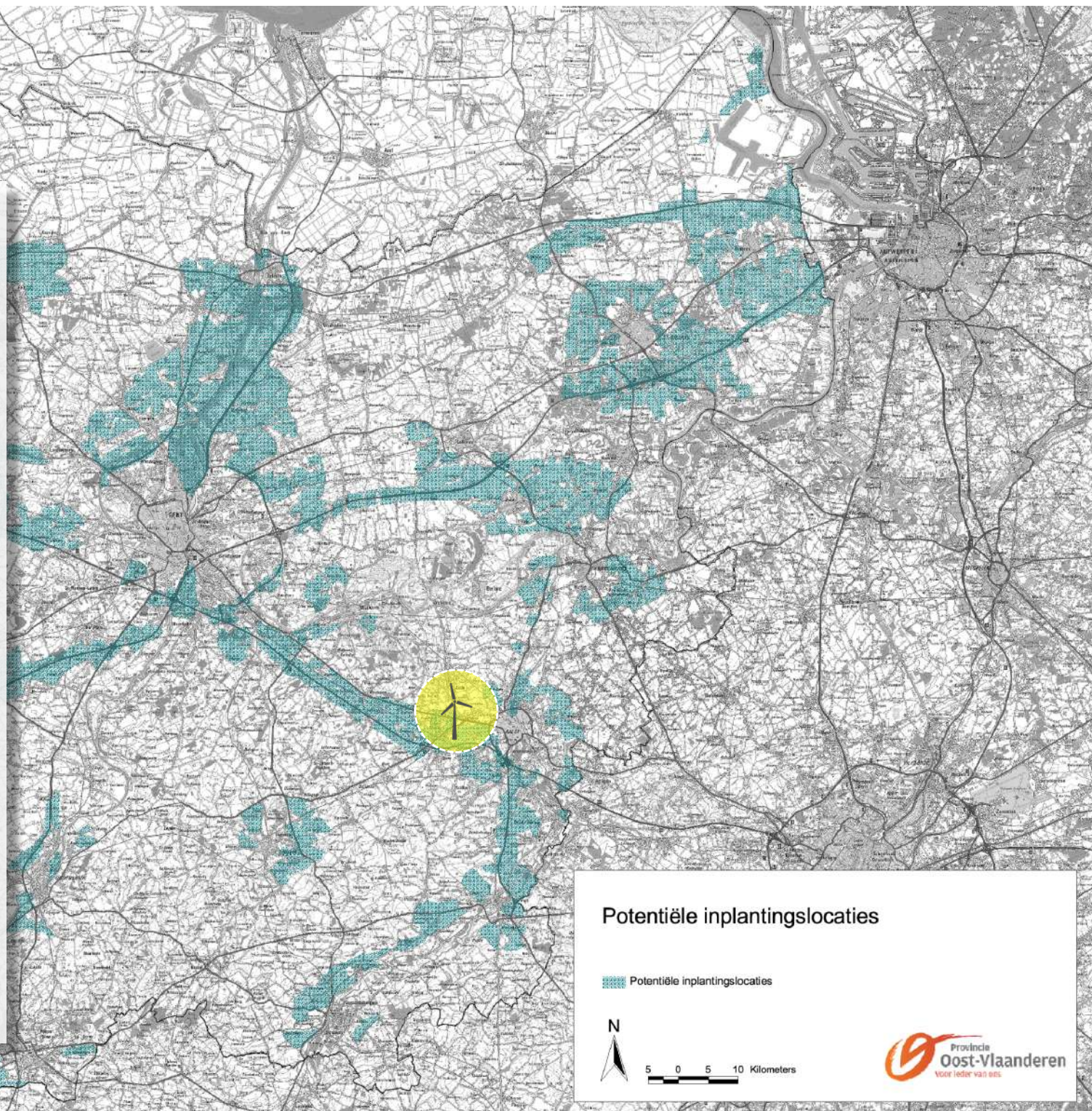
PROVINCIAAL BELEID

Oost-Vlaanderen voert een progressief beleid ten aanzien van duurzame energie, waarbij onder andere steeds meer planologische ruimte wordt gecreëerd voor de inplanting van windturbines. Het Provinciaal Beleidskader Windturbines, dat niet bindend is, is in 2009 opgesteld omdat een grote vraag naar inplantingsplaatsen destijds niet binnen de bestaande planningscontext kon worden ingevuld.

Inmiddels zijn we vijftien jaar verder en met de ondertekening van het akkoord van Parijs op 12 december 2015 heeft ook de Oost-Vlaamse overheid zich nog veel sterker gecommitteerd inzake het opwekken van duurzame energie. Ontwikkelaars van duurzame energieprojecten zoals Aspiravi verbinden zich ertoe om hieraan uitvoering te geven.

Voorliggend windenergieproject bevindt zich binnen de potentiële inplantingslocaties opgenomen in het Provinciaal Beleidskader Windturbines. "De transportassen van de E17 en de E40 alsook de zeehavens, die bepalend zijn voor de ruimtelijke ontwikkeling, wenst de provincie scherper naar voor te laten komen in het landschapsbeeld en te benadrukken door het plaatsen van grootschalige windturbines. De havens kunnen uitgebouwd worden tot grootschalige energieproductielandschappen."

Addendum aan het PRS: versie zoals goedgekeurd bij ministerieel besluit van 25 augustus 2009 4 Provincie Oost-Vlaanderen, Provinciaal Beleidskader Windturbines

Legende

- Zonevreemde woningen aansluitend bij woongebied op het gewestpan
- Cluster zonevreemde woningen
- Kwetsbare gebieden (te Erpe-Mere : natuurgebieden en reservaten)
- Woongebied
- Woongebied met landelijk karakter

De problematiek met de zonevreemde woningen dient nog in detail nagegaan te worden op het terrein

GRS ERPE-MERE (2006)

Het Gemeentelijk Ruimtelijk Structuurplan van Erpe-Mere is bijna twintig jaar oud. Hernieuwbare energie en windturbines worden niet apart benoemd in de documenten. Twintig jaar geleden waren de ontwikkelingen in de energietransitie veel minder actueel dan tegenwoordig. Wel wordt op de kaarten duidelijk dat een groot deel van het noordelijke deel van de gemeente (noordelijk t.o.v. de E40) wordt doorsneden door lintbebouwing en zonevreemde woningen, naast enkele grote infrastructuur. Deze versnipperen hoger gelegen kouters waarop landbouw wordt bedreven.

Gemeentelijk Ruimtelijk Structuurplan ERPE-MERE

Opdrachtgever : Gemeentebestuur van Erpe-Mere

KAART:

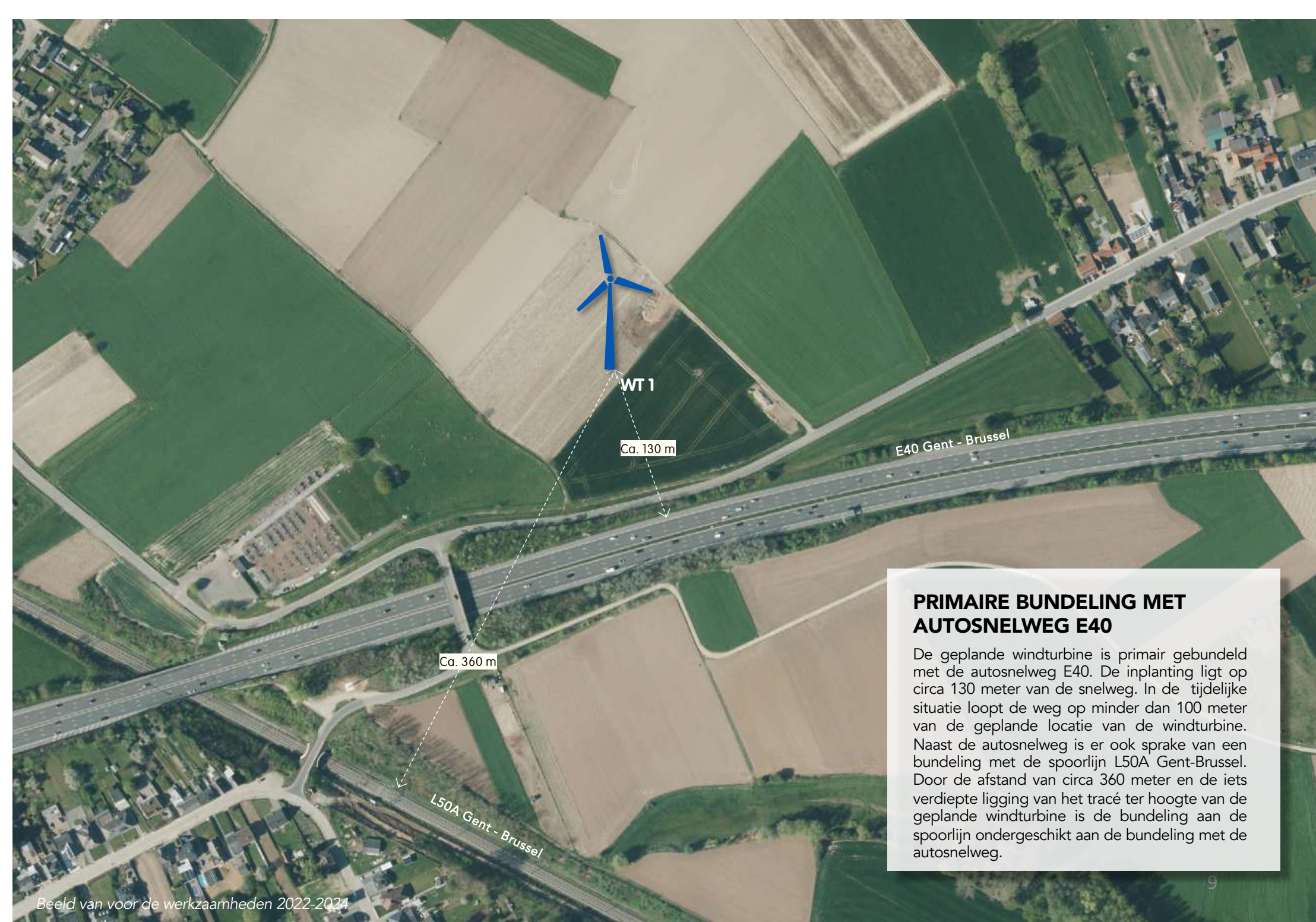
**SITUERING VAN DE ZONEVREEMDE
WONINGEN**

Mei 2004

96r42 - edv

2. Bundeling

PRIMAIRE BUNDELING MET AUTOSNELWEG E40

De geplande windturbine is primair gebundeld met de autosnelweg E40. De inplanting ligt op circa 130 meter van de snelweg. In de tijdelijke situatie loopt de weg op minder dan 100 meter van de geplande locatie van de windturbine. Naast de autosnelweg is er ook sprake van een bundeling met de spoorlijn L50A Gent-Brussel. Door de afstand van circa 360 meter en de iets verdiepte ligging van het tracé ter hoogte van de geplande windturbine is de bundeling aan de spoorlijn ondergeschikt aan de bundeling met de autosnelweg.

BUNDELING MET AUTOSNELWEG

De bundeling van de geplande windturbine volgt nadrukkelijk de E40, die hier in 1955 werd opengesteld. Meer naar het westen gelegen delen werden al voor WO II in 1940 geopend. Deze snelweg is de oudste in België en één van de belangrijkste en drukste verkeersassen met dagelijks een verkeersintensiteit van ruim 110.000 voertuigen.

Gent

Berlare

Wetteren

Melle

Merebeke

Lede

Autosnelweg E40

Gewesweg N9

Spoorlijn Gent-Brussel

Aalst

BUNDELING LANGS E40

Op dit moment bevinden een aantal windturbines zich langs deze bundel (bestaande dan wel recent vergunde). In het provinciaal beleid wordt de E40 nadrukkelijk benoemd als grootschalige infrastructuur en ruimtelijke drager van windturbines. Er is hier sprake van bundeling aan een grootschalige infrastructuur conform **trap 2** uit de Omzendbrief.

St.-Lievens-Houtem

Erpe-Mere

- Geplande windturbines
- Vergunde windturbines
- Bestaande windturbines

DE WINDTURBINE BUNDELT MET DE SNELWEG E40

SECUNDAIRE BUNDELING MET SPOORLIJN 50A

Spoorlijn 50A, officieus ook gekend als HSL-0, kent een vrijwel rechtlijnig tracé en is volledig kruisingsvrij ten opzichte van de omgeving en aansluitingen op andere spoorlijnen. De lijn werd tussen 1923 en 1933 geopend ter ontlasting van de drukke L50. De lijn met het hoogwaardige tracé kan daarmee worden beschouwd als de eerste hogesnelheidslijn ter wereld, en de eerste die opende voor WO II.

Ter hoogte van de windturbine ligt de spoorlijn verdiept in het landschap, waardoor de bundeling minder zichtbaar is, dan met de E40. Er is hier sprake van een secundaire bundeling van de windturbine met de spoorlijn.

3a.

Ontwikkeling in historisch perspectief

FERRARISKAART (1771-1778)

Aan het begin van de 18e eeuw werd de hoofdweg van Brussel naar Gent aangelegd, tegenwoordig bekend als de Gewestweg N9. Deze weg vormde toen al een belangrijke verbinding in het landschap. De Ferrariskaart, gemaakt tussen 1771 en 1778, toont een golvend landschap met parallelle structuren: lager gelegen gesloten beekvalleien met overwegend weilanden en bossen, en hoger gelegen open kouterruggen met akkergronden. In deze periode was het gebied relatief dichtbevolkt. Veel dorpen lagen op korte afstanden van elkaar aan de randen van de beekdalen. De hoger gelegen kouters waren helder afgebakend door de beekvalleien en vormden grote, aaneengesloten kamers die voornamelijk voor akkerbouw werden gebruikt. De beoogde locatie voor een windturbine ligt op een van deze hoger gelegen kouters, die toen een ononderbroken landschap vormde.

1971

Oude luchtfoto's uit 1971 tonen aan dat het gebied een lange geschiedenis van intensief economisch gebruik kent. De rechte hoofdverbinding N9 is duidelijk zichtbaar en de spoorlijn Gent-Brussel, geopend in 1923, evenals de E40 snelweg, geopend in 1955, doorsnijden het landschap. Deze infrastructuur heeft het oorspronkelijke reliëf en de structuur van het landschap aanzienlijk veranderd, wat de samenhang van de beekvalleien en kouters begon te verstoren.

Gewestweg N9

Afbakening oorspronkelijke kouter

Autosnelweg E40

Spoorlijn L50A

1979 - 1990

Vanaf het eind van de jaren '70 kwamen er langs de E40 nieuwe grootschalige economische activiteiten. Het stedelijke gebied van Aalst breidde zich uit, voornamelijk door lintbebouwing. In het gebied tussen de E40 en de spoorlijn L50A verscheen het grote bedrijventerrein Erpe-Mere, dat later nog verder werd uitgebreid. Deze ontwikkelingen hebben bijgedragen aan de verdere versnippering van het landschap, waarbij de oorspronkelijke natuurlijke en agrarische structuren verder werden aangetast.

Bedrijventerrein Erpe-Mere

Gewestweg N9

Afbakening oorspronkelijke kouter

Autosnelweg E40

Spoorlijn L50A

2023

In de huidige tijd is de uitbreiding van het bedrijventerrein Erpe-Mere, samen met de toevoeging van lintbebouwing tussen woonkernen en de verdere verdichting van Aalst, de belangrijkste verandering in het landschap. De oorspronkelijke kouters zijn aanzienlijk ingekrompen door de verstedelijking en de beekvalleien zijn niet meer herkenbaar als natuurlijke begrenzing van de kouters. Veel kleinere percelen zijn samengevoegd tot grootschalige landbouwpercelen, wat het karakteristieke landschap van weleer heeft veranderd in een versnipperd geheel.

Conclusie: Het karakteristieke landschap van de 18de eeuw, bestaande uit kouters en beekvalleien zoals getoond op de Ferrariskaart, is door de decennia heen aanzienlijk verstoord. Infrastructuurlijnen en oprukkende woningbouw hebben het landschap doorsneden en versnipperd. Wat ooit een coherent en herkenbaar landschap was, is nu een versplinterd geheel, waarbij de oorspronkelijke structuur en natuurlijke grenzen grotendeels zijn verdwenen.

3b.

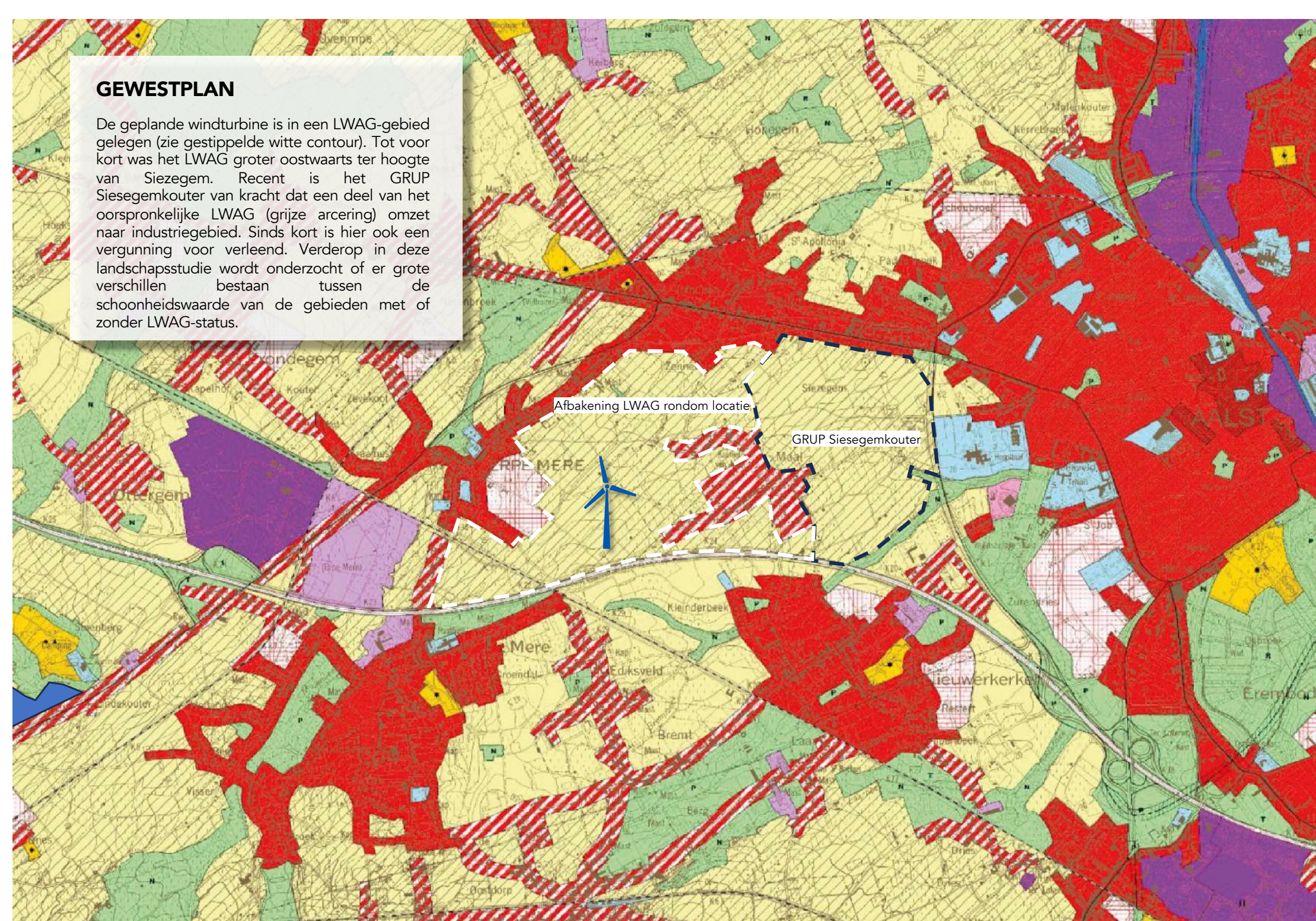
Landschap & gebiedsindeling

GEWESTPLAN

De geplande windturbine is in een LWAG-gebied gelegen (zie gestippelde witte contour). Tot voor kort was het LWAG groter oostwaarts ter hoogte van Siezegem. Recent is het GRUP Siezegemkouter van kracht dat een deel van het oorspronkelijke LWAG (grijze arcering) omzet naar industriegebied. Sinds kort is hier ook een vergunning voor verleend. Verderop in deze landschapsstudie wordt onderzocht of er grote verschillen bestaan tussen de schoonheidswaarde van de gebieden met of zonder LWAG-status.

Afbakening LWAG rondom locatie

GRUP Siezegemkouter

LWAG-STATUS OP MEESTE LANDBOUWGROND

Een vrij groot gedeelte van de niet-bebouwde omgeving valt onder landschappelijk waardevol agrarisch gebied (LWAG), hier met een witte gloed gemarkeerd. Het LWAG is hier in mei 1978 vastgesteld, op het moment dat de E40 reeds was aangelegd, maar voordat een groot deel van de lintbebouwing in het gebied westelijk van Aalst van de grond kwam. Ook de agrarische kavels zijn later samengevoegd tot een veel grotere schaal.

RUIMTELIJKE STRUCTUUR VERSNIPPERD

In de ruimtelijke structuur van deze kaart waarin zowel de gewestkaart als reliëf en water zijn verwerkt, komen een aantal zaken naar voren. Natuur is overwegend in de lager gelegen dalen gelegen, met bebouwing en kouters (akkers) veelal op hellingen en plateau's in het landschap. De grote infrastructuurlijnen (E40 & L50A) maken duidelijke eigen vormen, die losstaan van het natuurlijke reliëf. Lintbebouwing vormt een netwerk van verbindingen, die de agrarische kouters versnipperen. Het algehele beeld is versnipperd.

In de ruimtelijke structuur van deze kaart waarin zowel de gewestkaart als reliëf en water zijn verwerkt, komen een aantal zaken naar voren. Natuur is overwegend in de lager gelegen dalen gelegen, met bebouwing en kouters (akkers) veelal op hellingen en plateau's in het landschap. De grote infrastructuurlijnen (E40 & L50A) maken duidelijke eigen vormen, die losstaan van het natuurlijke reliëf. Lintbebouwing vormt een netwerk van verbindingen, die de agrarische kouters versnipperen. Het algehele beeld is versnipperd.

3c.

Schaal & structuur

VRIJ GROOTSCHALIG LANDSCHAP

Op het plateau waar de windturbine wordt beoogd, liggen voornamelijk kouters die gebruikt worden als vruchtbare akkers. Landschapselementen zijn hier verdwenen door het samenvoegen van kleinere kavels, economische schaalvergroting en de toename van lintbebouwing. Hierdoor is een belangrijk deel van de basis onder de LWAG-status uit 1978 verloren gegaan. Hoewel de kavelgrootte redelijk gemiddeld is, zorgt het ontbreken van duidelijk herkenbare kavelscheidingen zoals o.a. houtkanten of bomenlanen op de meeste plekken voor een grootschalige uitstraling. In het verleden bestonden de kavels uit veel kleinere eenheden. De oorspronkelijk veel in het landschap aanwezige hagen, hakhoutboschages en andere kleinschalige landschapselementen zijn vrijwel overal verdwenen. De resterende elementen hebben een erfgoedstatus gekregen.

Conclusie: De grootschalige landbouwactiviteiten en economische schaalvergroting hebben geleid tot het verdwijnen van veel historische landschapselementen op het plateau, waardoor een belangrijk deel van de basis voor de LWAG-status is weggevallen. De overgebleven elementen zijn nu beschermd als erfgoed. **De geplande windturbine haakt ook beter aan bij de relatief grote schaal van deze locatie.**

1971: fijnmazig, kleinschalige kavels

1979-1990: evolutie naar grofmazigere kavels

VRIJ GROOTSCHALIG LANDSCHAP

Hoewel de kavelgrootte redelijk gemiddeld is, zorgt het ontbreken van duidelijk herkenbare kavelscheidingen zoals o.a. houtkanten of bomenlanen op de meeste plekken voor een grootschalige uitstraling. De windturbine past bij de schaal van dit landschap.

De aanwezigheid van de windturbine tast het agrarische karakter van deze locatie niet aan. Deze locatie heeft voldoende schaal en draagkracht om de windturbine te ontvangen.

AANWEZIGHEID SNELWEG

De E40 vormt de zuidgrens van de projectlocatie. Het geluid van de weg is sterk aanwezig ondanks het visueel scherm van buffergroen langs de snelweg.

GROEN MET NAME IN BEEKDALEN

Het (niet-agrarische) groen in het landschap bevindt zich hoofdzakelijk in de lager gelegen beekdalen, die daardoor een kleinschalig karakter hebben. De hoger gelegen plateaus kennen weinig begroeiing en hebben daardoor een grootschalig karakter. Deze structuurindeling is vergelijkbaar met het historische landgebruik, al is er een grote toename van bebouwing en schaal geweest in de afgelopen 50 jaar.

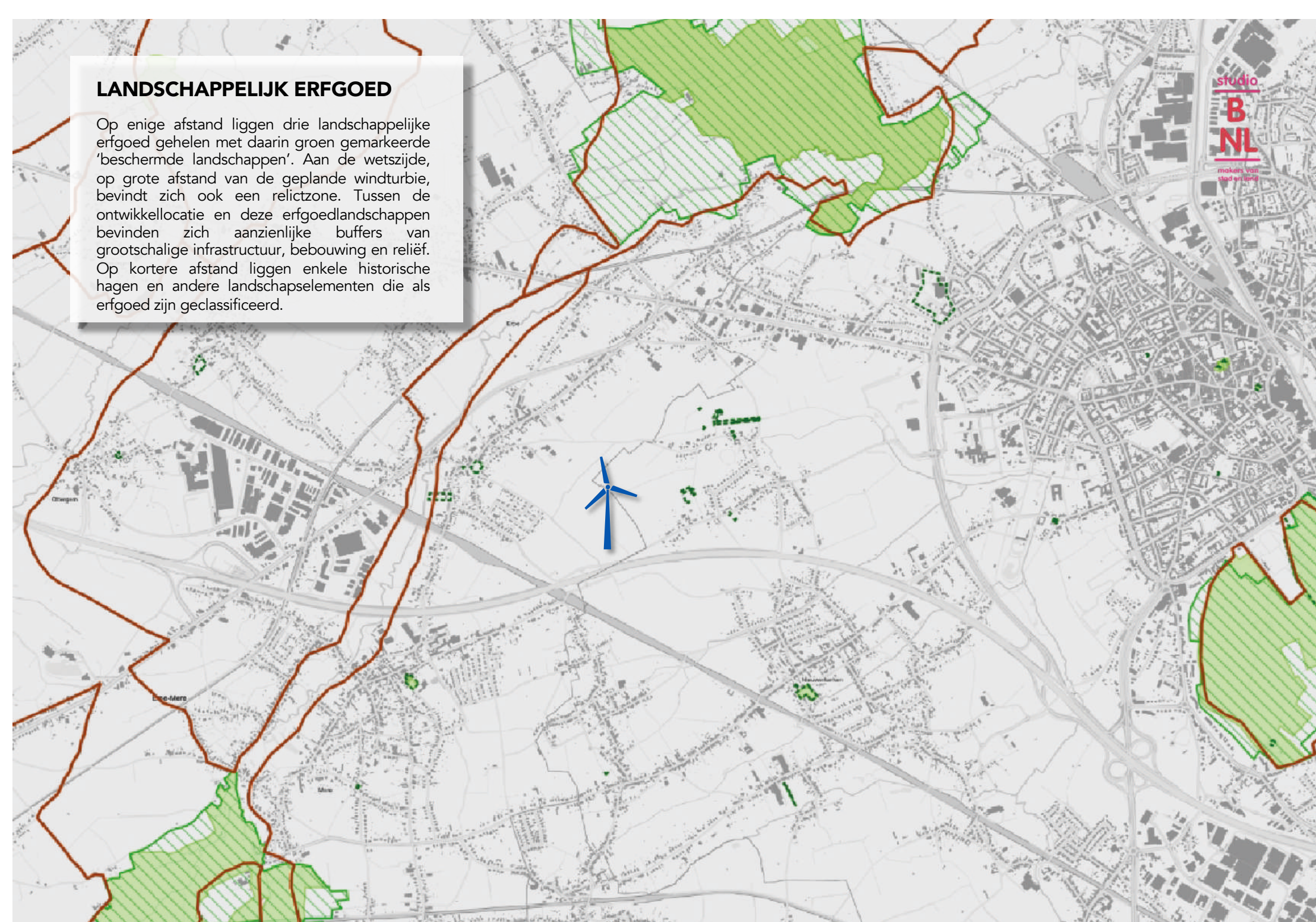

GROTERE LANDSCHAPS- & NATUURWAARDEN IN BEEKDALEN

De beekdalen zijn groener en historisch de belangrijkste plaats van bewoning. Hier wisselen boscomplexen en bloemrijke weilanden elkaar af, met als resultaat een kleinschaliger gebied met een hogere natuur- en landschapswaarde. De getoonde foto is van het Molenbeekdal bij Honegem, net ten noorden van de N9.

LANDSCHAPPELIJK ERFGOED

Op enige afstand liggen drie landschappelijke erfgoed gehelen met daarin groen gemarkeerde 'beschermde landschappen'. Aan de wetszijde, op grote afstand van de geplande windturbie, bevindt zich ook een relictzone. Tussen de ontwikkellocatie en deze erfgoedlandschappen bevinden zich aanzienlijke buffers van grootschalige infrastructuur, bebouwing en reliëf. Op kortere afstand liggen enkele historische hagen en andere landschapselementen die als erfgoed zijn geclassificeerd.

AANWEZIGHEID HISTORISCHE LANDSCHAPSELEMENTEN

In de omgeving van de geplande windturbine liggen op enkele plekken historische landschapselementen die als erfgoed zijn geclassificeerd. Dit kunnen bomen, hagen en andere kleinschalige landschapselementen zijn. De es op de foto in de privétuin, stond vroeger op een perceel dat als moestuin werd gebruikt en is als opgaande hoekboom als landschappelijk element op de erfgoedlijst opgenomen.

3d.

Landschapsvergelijking

TOELICHTING BIJ LANDSCHAPSVERGELIJKING

In volgende landschapsvergelijking worden meerdere gebieden vergeleken op basis van zes criteria die bijdragen aan de schoonheidswaarde en beleving van het landschap. Als landschapsarchitecten proberen wij, op basis van jarenlange ervaring met de ruimtelijke inpassing van windturbines, het landschap zo objectief mogelijk te kwalificeren. Hoewel een andere expert elementen iets anders kan beoordelen, zullen grote verschuivingen tussen bijvoorbeeld 1 en 4 sterren niet optreden.

De zes criteria die wij toepassen om de beoordeling van de intrinsieke landschapswaarden te beschrijven zijn:

1. **Uniciteit:** Bijzonderheid en authenticiteit van het landschap ten opzichte van vergelijkbare gebieden in Vlaanderen.
2. **Coherentie:** Leesbaarheid, logica en eenheid van het landschap.
3. **Kleinschaligheid:** Kleinschalige landschappen herbergen meer diversiteit en beleving, terwijl grootschalige landschappen geschikter zijn voor grote elementen zoals windturbines.
4. **Oorspronkelijke landschapselementen:** Hagen, houtkanten, en boschages die zowel erfgoedwaarde hebben als belangrijke functies vervullen, zoals biodiversiteit en waterbeheer.
5. **Reliëf:** Glooiingen en heuvels die bijdragen aan mooie vergezichten en diverse microklimaten.
6. **Afwezigheid van zonevreemde ontwikkelingen:** Behoud van de authenticiteit en beleving van het landschap.

Intrinsieke landschapswaarden

Uniciteit landschap	★
Coherentie landschap	★ ★ ★
Kleinschaligheid gebied	★ ★
Overblijvende landschapselementen	★
Reliëf	★ ★ ★
Afwezigheid zonevreemde ontwikkelingen	★ ★

1. PROJECTLOCATIE WINDTURBINE (LWAG)

Het gebied rondom de geplande windturbine is relatief leeg, met agrarische kavels aan de E40. Het zijn relatief grote kavels, die doorheen de jaren grootschaliger zijn geworden dan de oorspronkelijke kavelgrootte in de jaren '70 (vaststelling LWAG).

Begrenzingsen en historische landschapselementen, zoals hagen, bomenrijen, poelen of andere (monumentale) bomen, ontbreken grotendeels en geven het gebied een grootschalig karakter. Groene bosschages en landschapselementen zijn alleen op grotere afstand in of rond de kern van Maal, in Aalst te vinden.

Door de grote zichtbaarheid zijn ook grote zonevreemde loodsen en lintbebouwing van de omliggende kernen goed zichtbaar. Authentiekere herkenningspunten in het landschap zijn een kerk- en watertoren. In het hele gebied is de snelweg sterk aanwezig, zowel visueel als door het geluid.

Intrinsieke landschapswaarden

Uniciteit landschap	★
Coherentie landschap	★★★
Kleinschaligheid gebied	★★
Overblijvende landschapselementen	★
Reliëf	★★★
Afwezigheid zonevreemde ontwikkelingen	★★

2. OOSTEN VAN PROJECTLOCATIE (LWAG)

VERGELIJKBARE LANDSCHAPSWAARDE

Het gebied tussen Aalst en Maal, gelegen op ongeveer anderhalve kilometer ten oosten van de geplande windturbine, heeft een overwegend open en grootschalig karakter. De invloed van de E40 is hier minder prominent aanwezig, maar de verstedelijking rondom het landschap is duidelijk merkbaar. De bebouwing in Maal en Aalst, waaronder het ziekenhuis, springt hier visueel in het oog. Kleinschalige landschapselementen zijn schaars, en verschillende windturbines zijn zichtbaar, vooral aan de zuidkant van het gebied. Deze turbines passen redelijk goed in het landschap en de deels verstedelijkte randen, waardoor ze zelfs bijdragen aan een gevoel van diepte in een verder weinig dynamisch landschap. Met de vergunning voor het GRUP Siesegemkouter, waarbij dit LWAG wordt omgezet naar industriegebied, zal het bestaande landschap echter sterk worden aangetast. De huidige schoonheidswaarde van het gebied is vastgesteld op basis van de huidige situatie, maar de ontwikkeling van een bedrijventerrein zal deze waarde aanzienlijk doen afnemen.

Intrinsieke landschapswaarden

Uniciteit landschap	★
Coherentie landschap	★★★
Kleinschaligheid gebied	★★
Overblijvende landschapselementen	★
Reliëf	★★
Afwezigheid zonevreemde ontwikkelingen	★★★

3. TEN NOORDEN VAN MAAL (LWAG)

HOGERE LANDSCHAPSWAARDE

Ten noorden van Maal loopt het landschap door. Het is hier iets lager gelegen en vlakker, waardoor meer vochtminnende soorten zijn te vinden, dan in het gebied van de geplande windturbine.

Hier zijn wel enkele kleinschalige landschapselementen behouden, waaronder de monumentale perceelsrand van Achtermaal-Maleveld (foto onder). Lang niet alle oorspronkelijke landschapselementen (van oorspronkelijk vele duizenden kilometers aan hagen en houtkanten) zijn bewaard. Desondanks dragen de bestaande landschapselementen bij aan een landschap van de middenschaal en dus kleinschaliger dan rond de geplande windturbine.

Intrinsieke landschapswaarden

Uniciteit landschap	★★
Coherentie landschap	★★★★
Kleinschaligheid gebied	★★★
Overblijvende landschapselementen	★★★
Reliëf	★
Afwezigheid zonevreemde ontwikkelingen	★★★★

4. ZUIDELIJK VAN E40 (NIET-LWAG)

HOGERE LANDSCHAPSWAARDE

Ten zuiden van de E40 ligt een gebied dat geen LWAG-status heeft, maar juist wel een hogere landschapswaarde heeft. Het landschap is reliëfrijker en de snelweg is minder aanwezig door de continue hoog opgaande bembegroeiing, al zijn de spoorlijnen in de omgeving duidelijk hoorbaar. Ook in dit gebied zijn weinig historische landschapselementen te vinden, maar de kavels zijn minder diep. Daarbij wordt het gebied dooraderd met een langgerekte bosschage, die voor meer kleinschaligheid zorgt. Al maakt deze geen deel uit van de agrarische bestemming, het is wel een belangrijk element voor de beleving van de omgeving en er bevinden zich geen zonevreemde elementen in het gebied, die het uitzicht op deze groene rand ontnemen.

Intrinsieke landschapswaarden

Uniciteit landschap	★★★
Coherentie landschap	★★★★
Kleinschaligheid gebied	★★★★
Overblijvende landschapselementen	★
Reliëf	★★★★
Afwezigheid zonevreemde ontwikkelingen	★★★★

5. WESTELIJK VAN MERE
(LWAG)

HOGERE LANDSCHAPSWAARDE

Het gebied ten westen van Mere ligt op ruim 2,5 kilometer afstand van de geplande windturbine. Het gebied kent een vergelijkbaar reliëf, maar is vochtiger. In het landschap zijn nog enkele landschapselementen behouden, die voor dieptewerking en een schaalverkleining zorgen in het verder vrij grootschalige landschap. De woonkernen van Mere en Egem zijn duidelijk zichtbaar vanuit het gebied, maar zijn ondergeschikt aan de groene heuvels die het zicht op de horizon bepalen. De huidige landschapswaarde komt hier wel nog altijd overeen met de LWAG-duiding uit het verleden.

Intrinsieke landschapswaarden

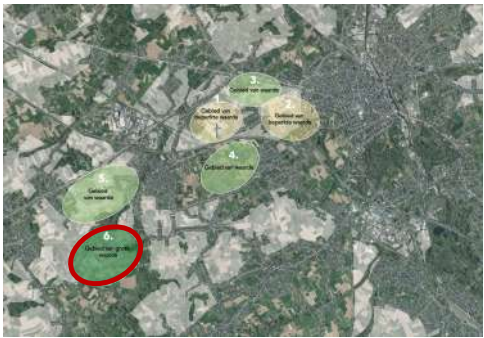
Uniciteit landschap	★★★
Coherentie landschap	★★★★★
Kleinschaligheid gebied	★★
Overblijvende landschapselementen	★★★
Reliëf	★★★
Afwezigheid zonevreemde ontwikkelingen	★★★

6. VALLEI VAN DE MOLENBEEK
(LWAG & DEELS LANDSCHAPPELIJK
ERFGOED GEHEEL (LEG))

VEEL HOGERE LANDSCHAPSWAARDE

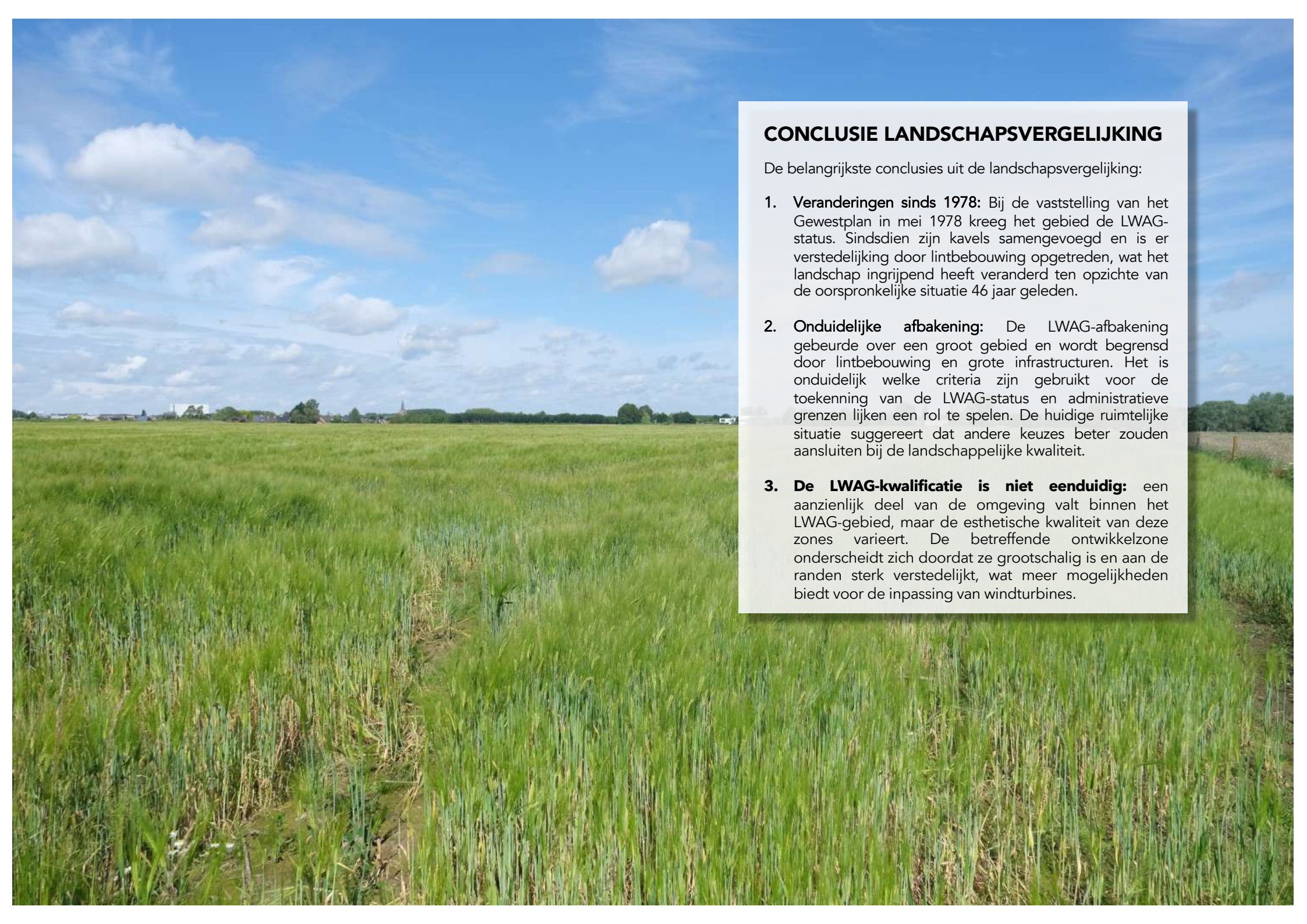
Het gebied aan de zuidzijde van Mere loopt door in de vallei van de Molenbeek. Naast LWAG heeft een deel van het gebied ook de status 'landschappelijk erfgoed geheel'. Een groot aantal historische elementen is behouden en ondanks dat zich ook hier een grote concentratie aan lintbebouwing bevindt, is deze weinig zichtbaar in het landschap. Dit gebied komt het meest in de buurt van de oorspronkelijke hoge landschappelijke kwaliteit van de streek ten zuidwesten van Aalst.

Intrinsieke landschapswaarden

Uniciteit landschap	★★★★
Coherentie landschap	★★★★
Kleinschaligheid gebied	★★★★★
Overblijvende landschapselementen	★★★★
Reliëf	★★★★★
Afwezigheid zonevreemde ontwikkelingen	★★★★

CONCLUSIE LANDSCHAPSVERGELIJKING

De belangrijkste conclusies uit de landschapsvergelijking:

1. **Veranderingen sinds 1978:** Bij de vaststelling van het Gewestplan in mei 1978 kreeg het gebied de LWAG-status. Sindsdien zijn kavels samengevoegd en is er verstedelijking door lintbebouwing opgetreden, wat het landschap ingrijpend heeft veranderd ten opzichte van de oorspronkelijke situatie 46 jaar geleden.
2. **Onduidelijke afbakening:** De LWAG-afbakening gebeurde over een groot gebied en wordt begrensd door lintbebouwing en grote infrastructuur. Het is onduidelijk welke criteria zijn gebruikt voor de toekenning van de LWAG-status en administratieve grenzen lijken een rol te spelen. De huidige ruimtelijke situatie suggereert dat andere keuzes beter zouden aansluiten bij de landschappelijke kwaliteit.
3. **De LWAG-kwalificatie is niet eenduidig:** een aanzienlijk deel van de omgeving valt binnen het LWAG-gebied, maar de esthetische kwaliteit van deze zones varieert. De betreffende ontwikkelzone onderscheidt zich doordat ze grootschalig is en aan de randen sterk verstedelijkt, wat meer mogelijkheden biedt voor de inpassing van windturbines.

3e.

Draagkracht van het landschap

DRAAGKRACHT VOOR 1 WINDTURBINE

In de geselecteerde zoekzone, waar naast de bestaande windturbine van Aspiravi nabij Aalst geen andere windturbines zijn gerealiseerd, zijn mogelijke locaties bepaald op basis van milieutechnische criteria, zoals afstand tot woningen, natuurgebieden en infrastructuur. Uit onderzoek blijkt dat de plaatsing van één windturbine de meest optimale keuze is, omdat de afstand van 346 meter tot de dichtstbijzijnde woning voldoet aan de VLAREM-normen voor geluid, slagschaduw en veiligheid. Het plaatsen van meerdere turbines zou de zog-effecten van de energie-efficiëntie verminderen.

Vanuit landschappelijk oogpunt is er enkel ruimte voor één windturbine. De gekozen locatie is ideaal, terwijl andere opties, zoals het gebied tegenover de geplande turbine, minder geschikt zijn vanwege de nabijheid van natuurgebieden en de hogere landschapswaarde (zie landschapsvergelijking). Bovendien is er langs de snelweg geen ruimte voor een tweede turbine zonder af te wijken van het bundelingsconcept (trap 2). Plaatsing van meerdere turbines ten noorden van de huidige locatie zou in een open gebied (trap 3) vallen en vereisen dat er minimaal drie turbines komen, wat te dicht bij woningen zou zijn en afwijkt van het bundelingsprincipe. Op grotere schaal zijn de bestaande windturbines allemaal gebundeld langs de snelweg, en de logica van trap 3, met turbines verder het buitengebied in, sluit daar niet op aan en geniet daarom niet de voorkeur.

4a. Erfgoed

BOUWKUNDIG ERFGOED

In de lintbebouwing rondom de locatie liggen op enkele plekken monumentale boerderijen of villa's die als erfgoed zijn beschermd. Deze liggen allen op aanzienlijke afstanden van de geplande windturbine, circa 700 meter voor het dichtstbijzijnde erfgoedobject. In de meeste gevallen is de oriëntatie in een andere richting dan die van de geplande windturbine.

De historische binnenstad van Aalst, op 3,8 kilometer afstand, bevat een UNESCO-bufferzone, door de aanwezigheid van het belfort.

Brouwerij de Arend

Huize Kluyskens

Villa bij jeneverstokerij

boerenwoning

Brouwerij de Arend, omgeven door bebouwing in Erpe

Huize Kluyskens met tuin, ingebouwd in de dorpskern van Erpe-Mere

SELECTIE NABIJ BOUWKUNDIG ERFGOED

Een selectie van het meest nabijgelegen erfgoed, op afstanden van 700 tot 1000 meter. Er bestaat in de meeste gevallen geen directe relatie met de geplande windturbine, door andere oriëntering en omliggende bebouwing of begroeiing die zichtlijnen blokkeert. Een aantal dichtbij gelegen historische boerenwoningen zijn zodanig verbouwd dat hun erfgoedwaarde verloren is gegaan en daarmee van de erfgoedlijst zijn gehaald.

Villa bij jeneverstokerij, met sterk omsloten tuin

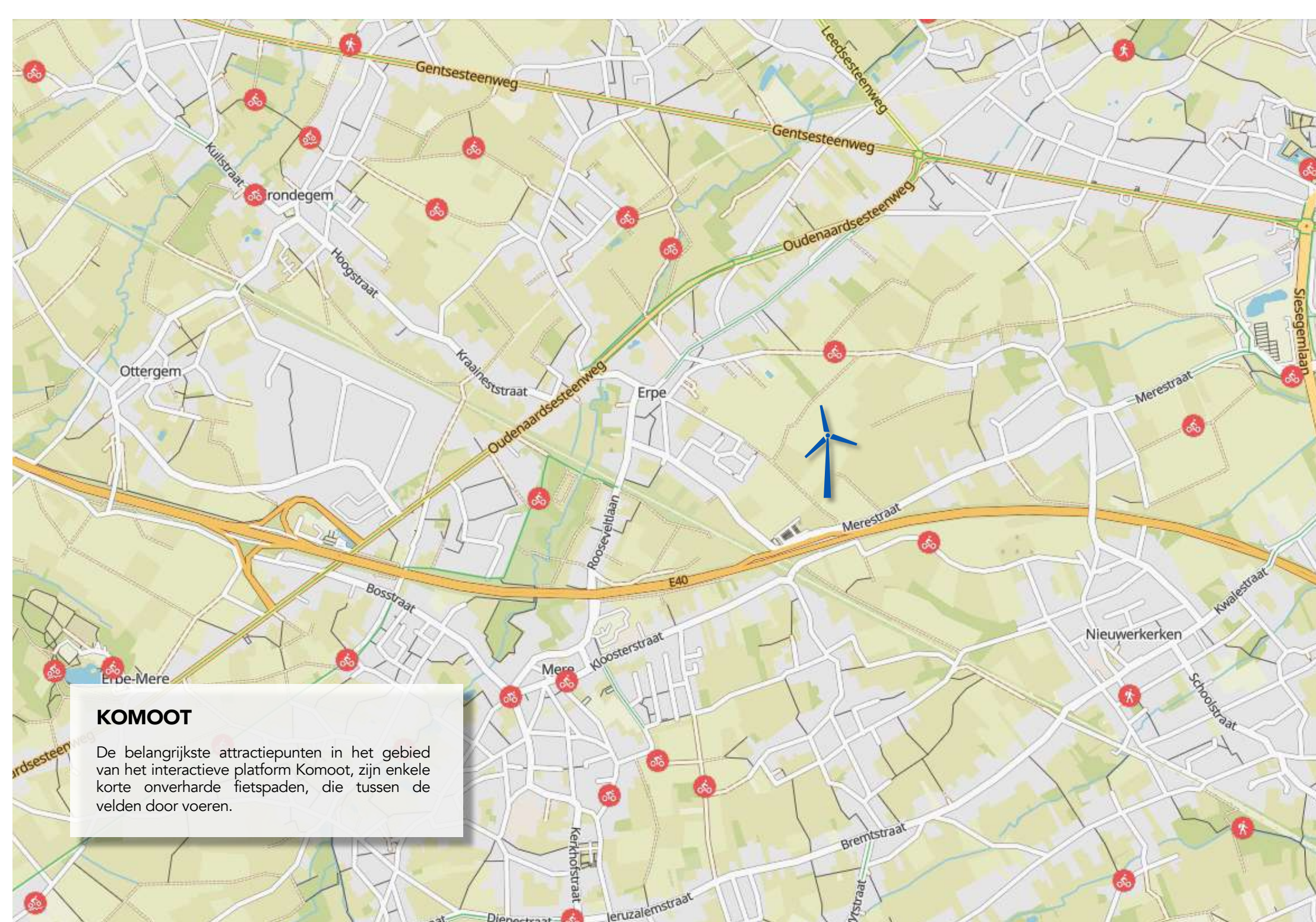

Boerenwoning uit 1773, in het lint van Maal

4b. Recreatie

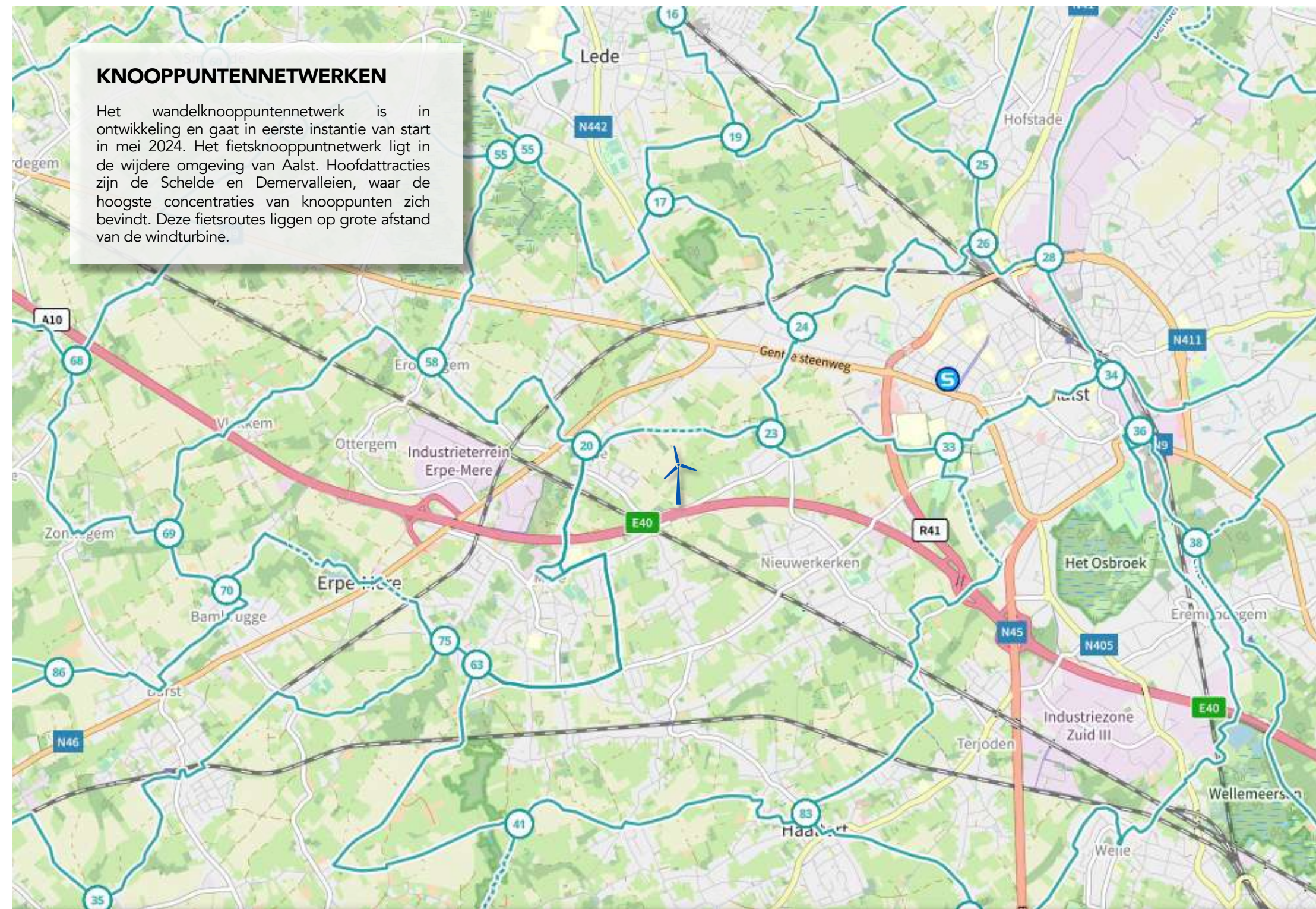
KOMOOT

De belangrijkste attractiepunten in het gebied van het interactieve platform Komoot, zijn enkele korte onverharde fietspaden, die tussen de velden door voeren.

KNOOPPUNTENNETWERKEN

Het wandelknooppuntennetwerk is in ontwikkeling en gaat in eerste instantie van start in mei 2024. Het fietsknooppuntennetwerk ligt in de wijdere omgeving van Aalst. Hoofdattracties zijn de Schelde en Demervalleien, waar de hoogste concentraties van knooppunten zich bevindt. Deze fietsroutes liggen op grote afstand van de windturbine.

5. Conclusie

CONCLUSIES

1. **Bundeling:** De geplande windturbine is primair gebundeld aan de autosnelweg E40 en secundair aan de spoorlijn 50A. Dit gebied maakt deel uit van een cluster van grootschalige infrastructuren en bedrijvigheid tussen de E40, L50A en N9. De ruimtelijke inpassing van deze windturbine voldoet aan trap 2 van de Omzendbrief OMG/2024/1.
2. **Landschap en structuur:**
 - Het plateau heeft een **grootschalig** karakter met weidse zichten, onderbroken door lintbebouwing.
 - Grotere landschappelijke en natuurwaarden bevinden zich in de beekdalen.
 - Kleine percelen zijn op grote schaal samengevoegd, waardoor het landschap geschikt is voor grote objecten zoals windturbines.
 - Het terrein is licht glooiend, met hoofdwegen en spoorlijnen die verdiept of opgehoogd door het landschap snijden.
3. **LWAG-status:**
 - Het gebied heeft een LWAG-status, net als een groot deel van het agrarische landschap in de omgeving.
 - Door lintbebouwing en ruilverkaveling is de LWAG-status van de ontwikkellocatie genuanceerd, aangezien er weinig resterende landschapselementen zijn.
4. **Vergelijking landschapskwaliteit:**
 - Uit de landschapsvergelijking blijkt dat dit gebied een lagere landschappelijke schoonheidswaarde heeft in vergelijking met andere gebieden in de omgeving, meer op afstand van de E40.
 - Het gebied met de hoogste landschappelijke kwaliteit ligt aan de zuidzijde van Mere en is deels landschappelijk erfgoed.

5. Recreatie en zichtbaarheid:

- De omgeving is ontsloten door enkele onverharde fietsroutes, maar is weinig interessant voor recreatie, die zich voornamelijk langs de rivieren de Demer en Schelde concentreert.
- Door de vele lintbebouwing ontstaan er op enkele plekken directe zichtrelaties op de windturbine, die vaak gedeeltelijk door begroeiing aan het zicht worden onttrokken

Eindconclusie: De windturbine is ruimtelijk inpasbaar op deze locatie.

6. Bijlage

VISUALISATIEPUNTEN

